

Recursive In C++

คำนิยาม Recursion คือเทคนิคในการเขียนโปรแกรมที่ฟังก์ชันจะเรียกใช้ตัวเองเพื่อแก้ปัญหา ซึ่งการใช้เทคนิคนี้ทำให้ปัญหาที่มีโครงสร้างซ้ำซ้อนสามารถแก้ไขได้ด้วยวิธีที่ดูเรียบง่ายและตรงไปตรงมา เช่น การคำนวณค่าแฟกทอเรียลหรือหาลำดับฟีโบนัชชี

ทำไมต้องใช้ Recursion

- 1 แก้ปัญหาซ้ำซ้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
การเรียกฟังก์ชันตัวเองเหมาะสำหรับปัญหาที่มีลักษณะซ้ำซ้อนและสามารถแบ่งออกเป็นปัญหาย่อยๆ ได้
- 2 ช่วยให้โค้ดกระชับและเข้าใจง่าย
การเรียกฟังก์ชันตัวเองช่วยให้สามารถแยกปัญหาออกเป็นส่วนย่อยๆ ได้อย่างเป็นระบบ ทำให้โค้ดอ่านและบำรุงรักษาง่ายขึ้น
- 3 เพิ่มความยืดหยุ่นในการแก้ปัญหา
การเรียกฟังก์ชันตัวเองช่วยให้สามารถปรับเปลี่ยนหรือขยายขอบเขตของปัญหาได้โดยไม่ต้องเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพื้นฐาน

การเรียกฟังก์ชันตัวเองอย่างง่ายในภาษา C++

1 กำหนดจุดจบ

คือการตรวจสอบเงื่อนไขที่จะสิ้นสุดการเรียกฟังก์ชันตัวเอง

2 การเรียกฟังก์ชันตัวเอง

เมื่อเงื่อนไขยังไม่เป็นจริง ฟังก์ชันจะเรียกตัวเองต่อไป

3 การประมวลผลย้อนกลับ

หลังจากการเรียกฟังก์ชันเสร็จสิ้น จะมีการประมวลผลจากด้านล่างขึ้นไป

ประเภทของปัญหาที่เหมาะสมกับการใช้การเรียกฟังก์ชันตัวเอง

1 ปัญหาที่มีลักษณะซ้ำๆ

เช่น การคำนวณลำดับฟีโบนัชชี การหาค่าแฟกทอเรียล การเปลี่ยนรูปแบบ

2 ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งและแยก

เช่น การค้นหาแฟ้มใน directory ต่างระดับ การแบ่งปัญหาออกเป็นส่วนย่อย

3 ปัญหาที่มีความสลับซับซ้อน

เช่น การแก้ไขปริศนา หรือ ตัวอักษร การหาเส้นทางที่ดีที่สุด

ข้อดีและข้อเสียของการใช้การเรียกฟังก์ชันตัวเอง (Recursive)

ข้อดี

ง่ายในการเขียนและอ่านโค้ด,
เหมาะสำหรับแก้ปัญหาที่มี
ลักษณะซ้ำซ้อน, สามารถ
ปรับแต่งได้ง่าย

ข้อเสีย

อาจมีปัญหาด้านประสิทธิภาพ
และการใช้หน่วยความจำ, ความ
เสี่ยงของการสร้างกระบวนการไม่
จบสิ้น

การเรียกตัวฟังก์ชัน

1 เริ่มต้น

ฟังก์ชันถูกเรียกใช้ครั้งแรก

2 เรียกฟังก์ชันใหม่

ฟังก์ชันเรียกตัวเองซ้ำเพื่อแก้ปัญหาย่อย

3 ทำงานย้อนกลับ

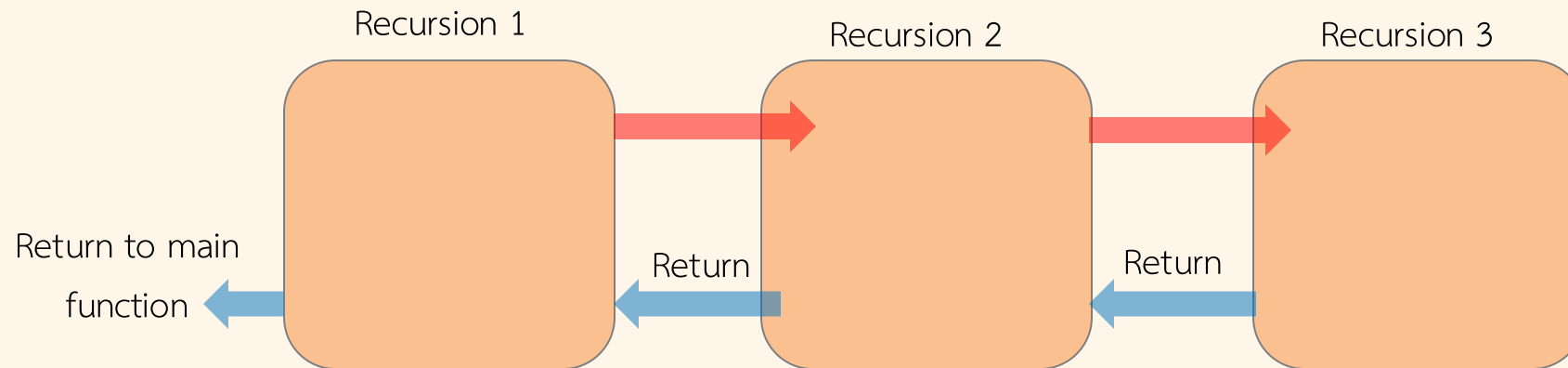
เมื่อแก้ปัญหาย่อยเสร็จ จะประมวลผลย้อนกลับ

4 จบการทำงาน

เมื่อถึงเงื่อนไขการจบ ฟังก์ชันหลักจะได้ผลลัพธ์ที่ต้องการ

ในการทำงานของ Recursion ทุกครั้งที่ฟังก์ชันถูกเรียกซ้ำ จะถูกเก็บไว้ในโครงสร้างข้อมูลที่เรียกว่า **Stack** ซึ่งเป็นหน่วยความจำแบบ LIFO (Last In, First Out) ซึ่งหมายความว่าฟังก์ชันที่ถูกเรียกเข้ามาล่าสุดจะถูกคืนค่าก่อน

เมื่อฟังก์ชัน Recursive ถูกเรียก จะมีการสร้าง **stack frame** ใหม่ขึ้นมาในหน่วยความจำ โดย stack frame นี้จะเก็บข้อมูลที่จำเป็นต่อการทำงานของฟังก์ชัน เช่น ค่าของพารามิเตอร์ ตัวแปรท้องถิ่น และตำแหน่งที่ต้องกลับมาทำงานหลังจากการเรียกฟังก์ชันเสร็จสิ้น

ตัวอย่างของการใช้ Stack
ใน Recursion คือการ
คำนวณ
แฟกทอเรียล
(Factorial)

Factorial Formula

$$n! = n \times (n - 1) \times (n - 2) \times \dots \times 1$$

$$1! = 1$$

$$2! = 2 \times 1 = 2$$

$$3! = 3 \times 2 \times 1 = 6$$

$$4! = 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 24$$

$$5! = 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 120$$

ตัวอย่างเพื่อทำความเข้าใจการใช้ Recursive

ค่าที่ส่งเข้า	ขั้นตอนการคำนวณ	ค่าที่ได้เป็นผลลัพธ์
5	$\text{factorial}(5) = 5 \times \text{factorial}(4)$	120
4	$\text{factorial}(4) = 4 \times \text{factorial}(3)$	24
3	$\text{factorial}(3) = 3 \times \text{factorial}(2)$	6
2	$\text{factorial}(2) = 2 \times \text{factorial}(1)$	2
1	$\text{factorial}(1) = 1$	1

ตัวอย่างการใช้ Recursive ในการหาผลรวมตั้งแต่ 1 - 10

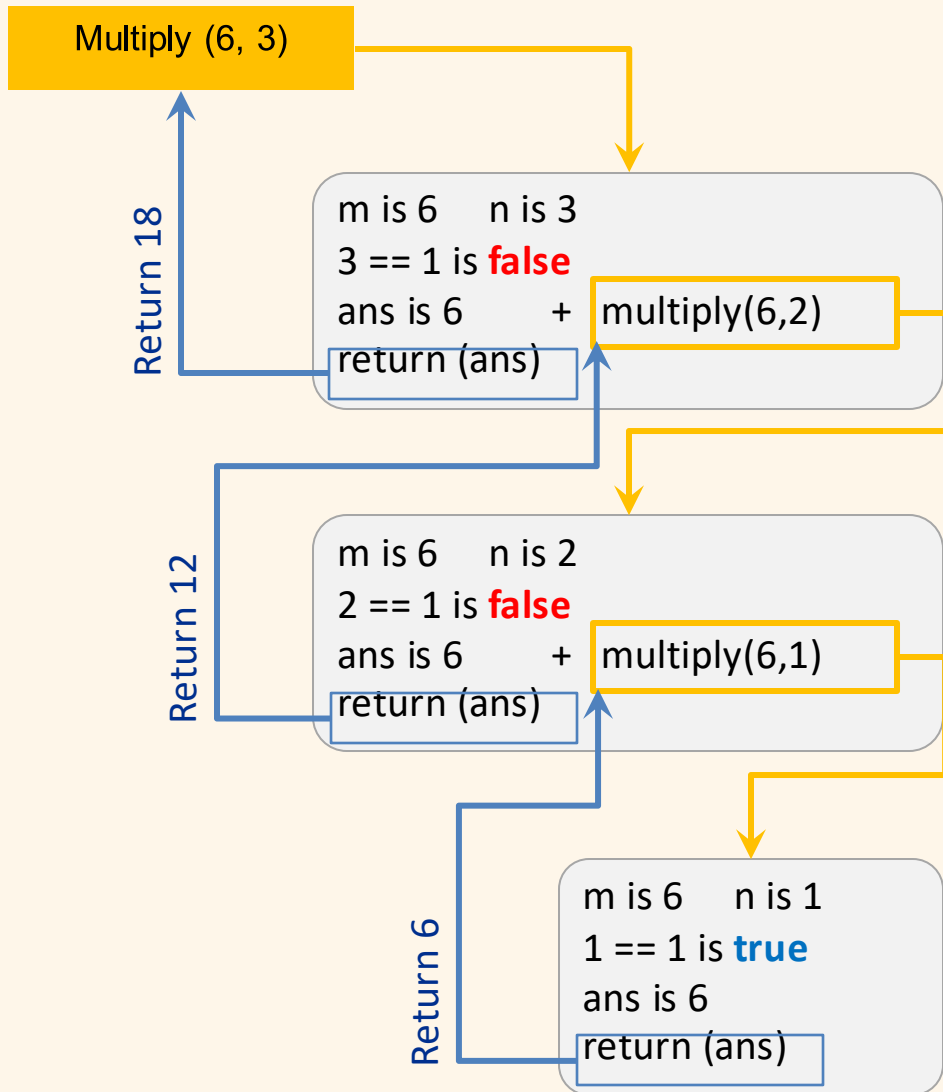
```
#include <iostream>

int sum(int n) {
    if (n == 1) {
        return 1;
    } else {
        return n + sum(n - 1);
    }
}

int main(){
    int result = sum(10);
    std::cout << "Sum 1-10 total: " << result << std::endl;
    return 0;
}
```


ตัวอย่างการใช้ Recursive ในการคูณเลข


```
int multiply(int m, int n) {
    int ans;
    if (n == 1){
        ans = m;
    } else {
        ans = m + multiply(m, n - 1);
    }
    return ans;
}
```

Terminating Condition

- Recursive Function จะต้องมีเงื่อนไขหยุดทำงานอย่างน้อย 1 เงื่อนไขเสมอ โดยปกติจะเป็นเงื่อนไขของกรณีพื้นฐาน Simple Case

Ex.   if (n == 1)

        return m;

- หากไม่มี Terminating Condition ฟังก์ชันอาจทำงานไม่มีที่สิ้นสุด

ตัวอย่างการใช้ Recursive ในการคูณเลข

```
#include <iostream>

int multiply(int m, int n) {
    int ans;
    std::cout << "Entering multiply with m = " << m << ", n = " << n << "\n";
    if (n == 1) {
        ans = m;
    } else {
        ans = m + multiply(m, n - 1);
    }
    return ans;
}

int main() {
    int m, n;
    std::cout << "Enter two numbers to find their product: ";
    std::cin >> m >> n;

    int result = multiply(m, n);
    std::cout << "(" << m << " x " << n << ") = " << result << "\n";
    return 0;
}
```

```
Enter two numbers to find their product: 2 4
Entering multiply with m = 2, n = 4
Entering multiply with m = 2, n = 3
Entering multiply with m = 2, n = 2
Entering multiply with m = 2, n = 1
(2 x 4) = 8
```

Recursive Function : Factorial

- คือการเขียนฟังก์ชันหาผลรวมจากการคูณกันของจำนวนเต็มทุกตัวตั้งแต่ 1 ถึง n

Ex. $5! = 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1$ หรือ $5 \times (4)!$

- Simple Case คือ $0! = 1$

if (n == 0)

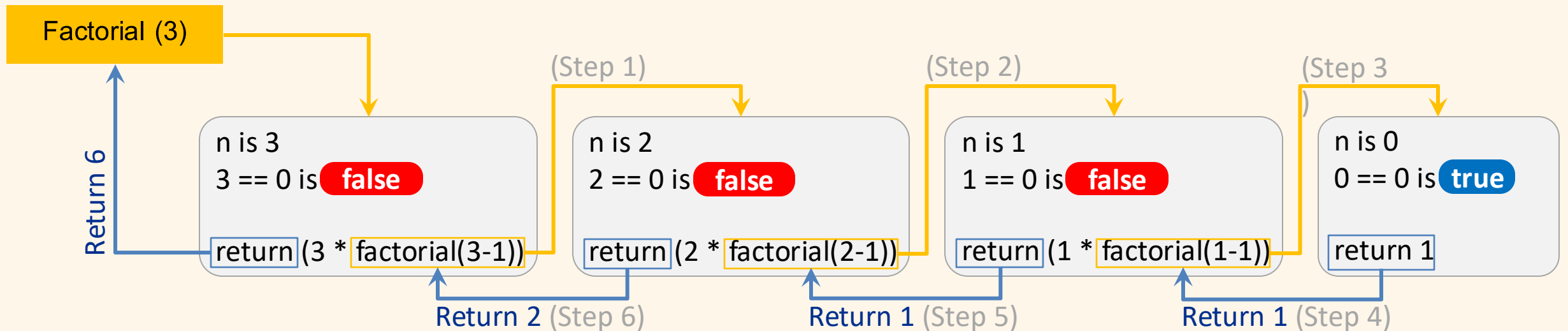
return 1;

- สามารถเขียนในรูปแบบความสัมพันธ์เวียนเกิดได้ดังนี้ $n! = n * (n-1)!$

Recursive Function : Factorial

```
int factorial(int n) {  
    if (n == 0)  
        return 1;  
    else  
        return (n * factorial(n-1));  
}
```


Recursive Function : Fibonacci

- คือลำดับ จำนวนต่าง ๆ ที่อยู่ในลำดับจำนวนเต็มดังนี้

ลำดับ	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	n
Fibonacci	0	1	1	2	3	5	8	13	21	31	55	...

- Simple Case คือ $F_0 = 0$; $F_1 = 1$

if ($n == 0$ || $n == 1$)

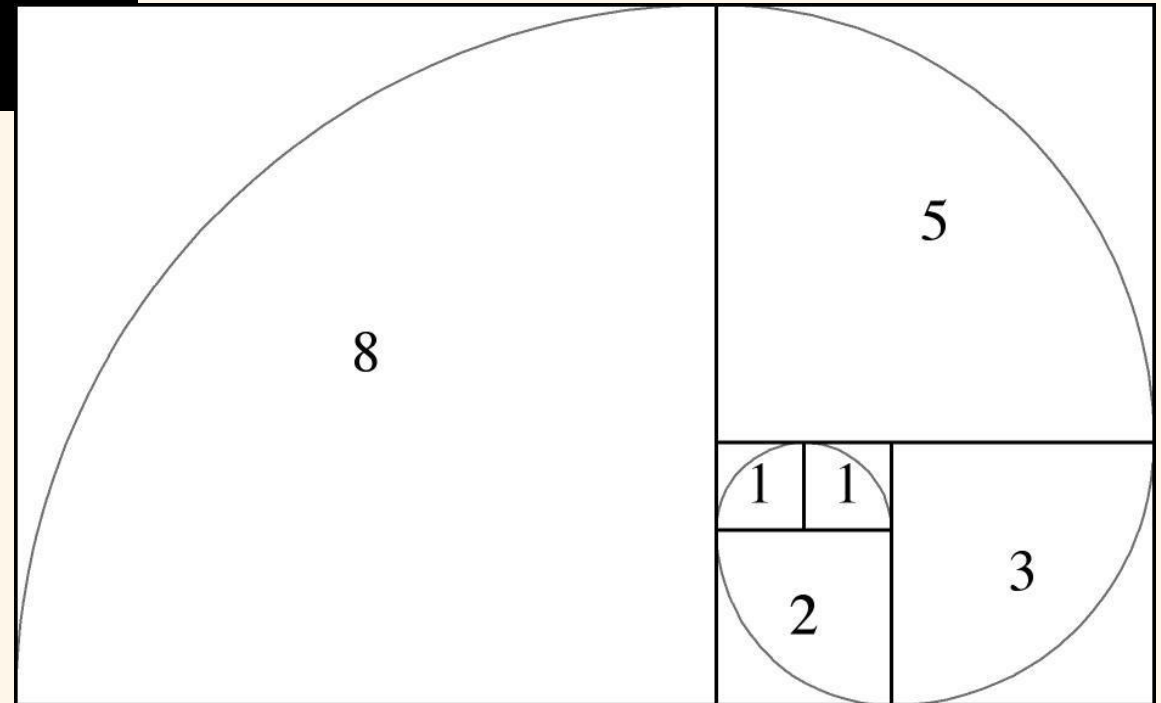
return n;

- สามารถเขียนในรูปแบบความสัมพันธ์เวียนเกิดได้ดังนี้ $F_n = F_{n-1} + F_{n-2}$

Recursive Function : Fibonacci

```
int fibo(int n){  
    if(n == 0 || n == 1){  
        return n;  
    } else {  
        return fibo(n-1) + fibo(n-2);  
    }  
}
```


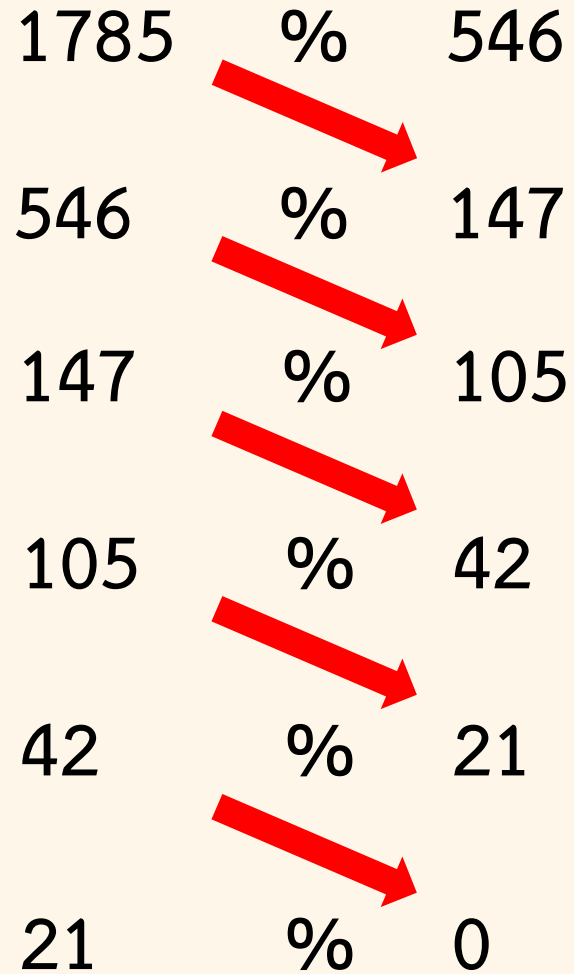
Recursive Function : GCD (Greatest Common Divisor)

- คือการหาจำนวนเต็มที่ยิ่งใหญ่ที่สุดที่สามารถนำไปหารจำนวนตั้งแต่ 2 จำนวนขึ้นไปได้ลงตัว หรือเรียกว่า หารร่วมมาก (ห.ร.ม.)
- ขั้นตอนการคำนวณแบบยุคลิด (Euclid) คือขั้นตอนวิธีการหารร่วมมากของจำนวนนับสองจำนวนที่มีค่ามากได้อย่างรวดเร็ว ตัวอย่างการหา ห.ร.ม. ของ 1785, 546

```
int gcd(int a, int b) {  
    if (b == 0) {  
        return a;  
    }  
    return gcd(b, a % b);  
}
```


ขั้นตอนการหา ค.ร.น.

Towers of Hanoi

- ทาวเวอร์ออฟฮานอย เป็นเกมคณิตศาสตร์ ประกอบด้วยหมุด 3 แห่ง และจานกลมแบบขนาดต่างๆ ที่มีรูตรงกลางสำหรับใส่หมุด
- เป้าหมายของเกมคือ พยายามย้ายกองจานทั้งหมดจากหมุดเริ่มต้นไปยังหมุดปลายทาง โดยมีกติกาคือ **ไม่สามารถวางจานที่มีขนาดใหญ่ไว้บนจานที่มีขนาดเล็กกว่าได้**

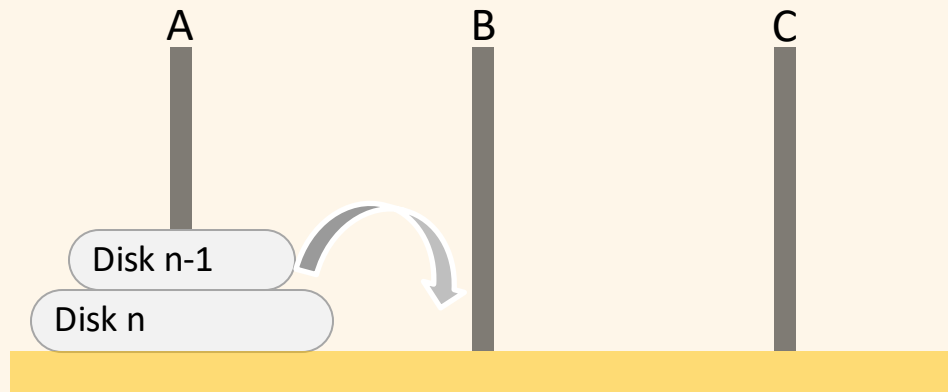
Towers of Hanoi

ขั้นตอน Recursive

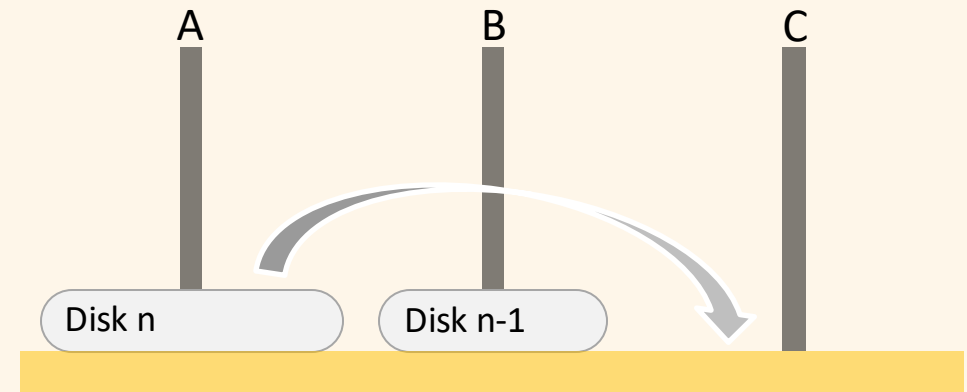
- กำหนดชื่อหมุดทั้ง 3 เป็น A, B, C
- สมมุติมีจานทั้งหมด n ใบ
- กำหนดให้จานใบเล็กที่สุดคือ Disk 1 ไปจนถึงจานที่ใหญ่ที่สุดคือ Disk n
- ย้ายจาน Disk $n-1$ จาก A ไป B ก่อน จะเหลือจาน Disk n เพียงใบเดียวที่ A
- ย้ายจาน Disk n จาก A ไป C
- ย้ายจาน Disk $n-1$ จาก B ไป C

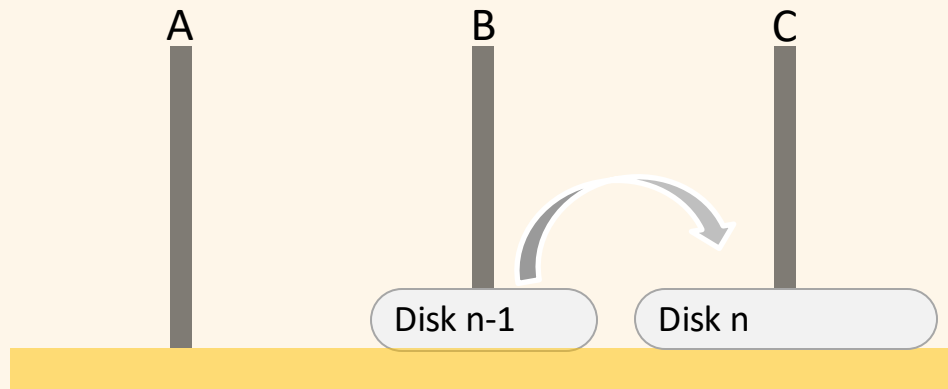
▶ ตัวอย่าง Recursive Function : Towers of Hanoi

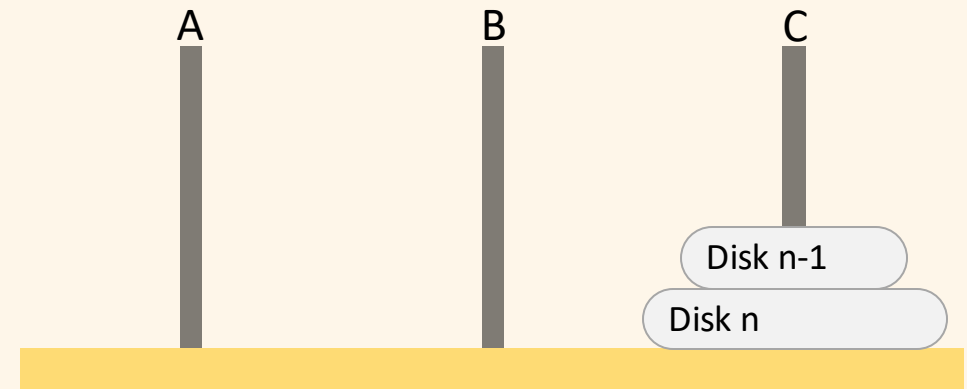
- 1) ย้ายจาน **Disk n-1** จาก **A** ไป **B** ก่อน
จะเหลือนจาน **Disk n** เพียงใบเดียวที่ **A**

- 2) ย้ายจาน **Disk n** จาก **A** ไป **C**

- 3) ย้ายจาน **Disk n-1** จาก **B** ไป **C**

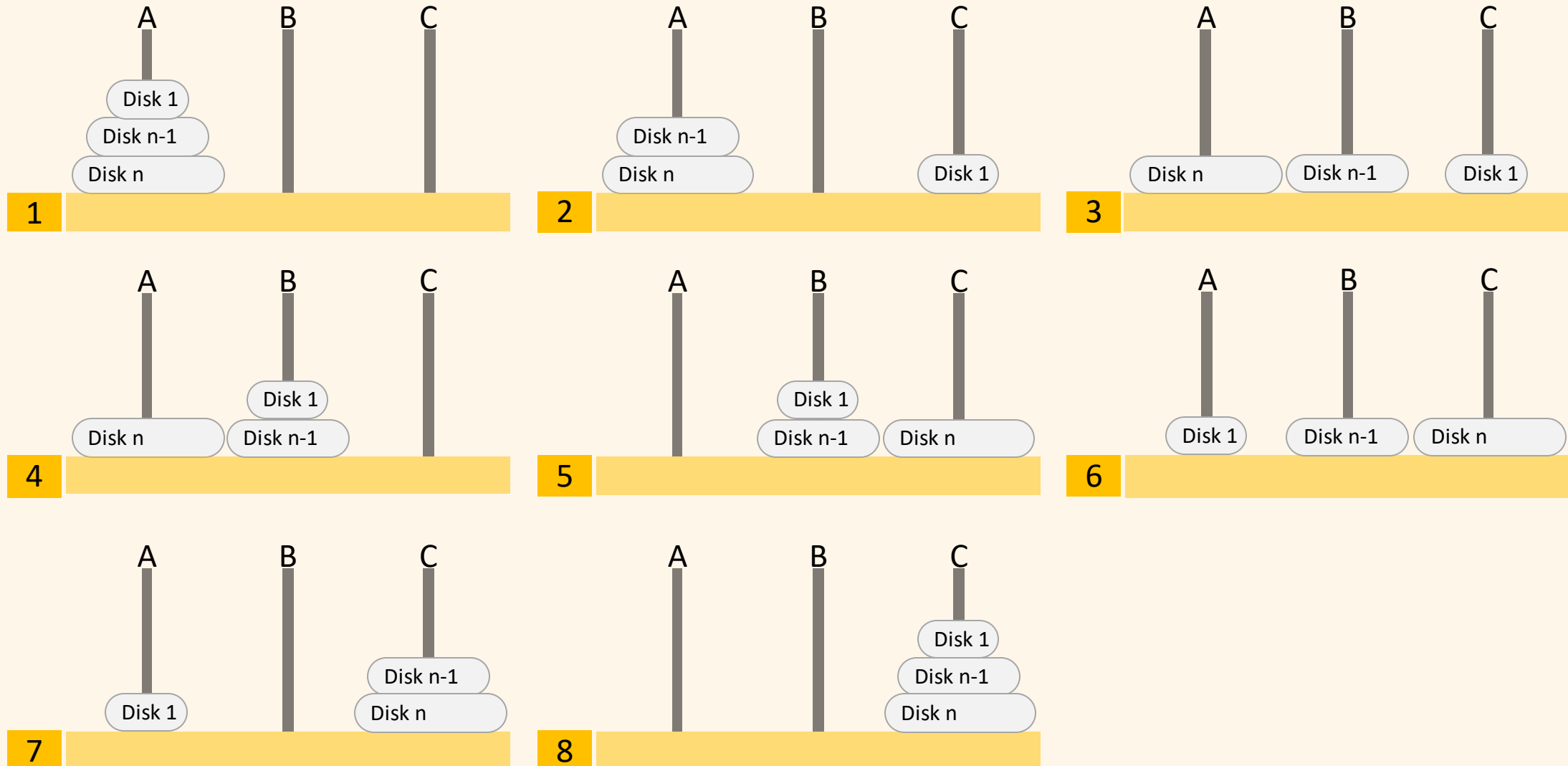
▶ ตัวอย่าง Recursive Function : Towers of Hanoi

▶ ตัวอย่าง Recursive Function : Towers of Hanoi

จงสร้างโปรแกรมแสดงรูป * ตามจำนวน n แถว

จงสร้างโปรแกรมหาผลคูณของ $1-n$ จนกว่าจะกด Enter

จงเขียนโปรแกรมหาค่าตัวเลขเฉลี่ย n ตัวใน array

โครงสร้างโปรแกรมสำหรับหา Factorial

โครงสร้างโปรแกรมสำหรับหาค่า Fibonacci

จงสร้างโปรแกรมสำหรับเลขยกกำลัง

จงเขียนโปรแกรมหา ค.ร.น.

จงเขียนโปรแกรมแสดงวิธีการย้ายจานของ Tower of Hanoi